Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Νύφ' κὶ πιθιρὰ γλουσσουτρώουντι σὰν τ'ς σκύλλις Ἄκρ. *Τί γλουσσουτρώιστι οὔλ' μέρα;* Αἰτωλ.

γλωσσοτσάκισμα τό, Ἤπ. (Τσαμαντ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γ λ ῶ σ σ α καὶ τ σ ά κ ι σ μ α.

Γ λ ω σ σ ο δ έ τ η ς **3**, τὸ ὁπ. βλ., ὅπου καὶ συνών.

γλωσσούδα ἡ, ἐνιαχ. *γλωσσούα* Κύπρ. (Μένοικ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ῶ σ σ α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ο ύ δ α.

Ἡ μικρὰ γ λ ω σ σ ο ῦ, διὰ τὸ ὁπ. βλ. γ λ ω σ σ ᾶ ς **1**.

γλωσσουδάκι τό, Λεξ. Βλαστ. 386.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ω σ σ ο ύ δ ι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ά κ ι.

Μικρὰ γ λ ῶ σ σ α **1**. Συνών. γ λ ω σ σ ά κ ι **1**, γ λ ω σ σ ί τ σ α **1**, γ λ ω σ σ ο ύ δ ι.

γλωσσούδι τό, ἐνιαχ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ῶ σ σ α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ο ύ δ ι.

Γ λ ω σ σ ο υ δ ά κ ι, τὸ ὁπ. βλ.

γλωσσούλα ἡ, πολλαχ. *γλουσσούλα* πολλαχ. βορ. ἰδιωμ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. γ λ ῶ σ σ α διὰ τῆς παραγωγ. καταλ. -ο ύ λ α.

1) Ἡ μικρὰ γ λ ῶ σ σ α **1**, τὸ ὁπ. βλ., ἔνθ' ἀν.: *Νὰ χαρῶ τὴ γλουσσούλα τ'* (πρὸς νήπια ἀρθροῦντα τὰς πρώτας λέξεις) Θεσσ. (Δομοκ.) || Ἄσμ.

Φάε, πουλλί, ὀχ' τὴ νιότη μου, φάε κι ὀχ' τὴν ἀντρειά μου,
φάε κι ὀχ' τὴ γλωσσούλα μου τὴν ἀηδονολαλοῦσα

Κεφαλλ. Συνών. βλ. εἰς λ. γ λ ω σ σ ά κ ι **1**. **2)** Μετων., ὁ φαῦλος, ὁ κακοήθης Στερελλ. (Αἰτωλ.): *Εἶνι γλουσσούλα τ' κιαρατᾶ αὐτός!*

γλωσσούλι τό, ἐνιαχ. *γλουσσούλ'* Θεσσ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. γ λ ῶ σ σ α.

Γ λ ω σ σ ί τ σ α **1**, τὸ ὁπ. βλ., ἔνθ' ἀν.

γλωσσούνα ἡ, Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ λ ῶ σ σ α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ο ύ ν α.

Γ λ ω σ σ ο ῦ **1**, διὰ τὸ ὁπ. βλ. γ λ ω σ σ ᾶ ς: *Θέλω νὰ βρῶ 'κεῖνες τσὶ κόρες σου τσὶ γλωσσοῦνες, ποὺ μοῖρα νὰ μὴν-ε-δοῦνε!*

γλωσσοφαγάνα ἡ, Χίος.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ ω σ σ ο ῦ, θηλ. τοῦ γ λ ω σ σ ᾶ ς, καὶ τῆς οὐσ. φ α γ ά ν α.

Γ λ ω σ σ ο ῦ **1**, διὰ τὸ ὁπ. βλ. γ λ ω σ σ ᾶ ς. Συνών. γ λ ω σ σ ο κ ο π ά ν α, γ λ ω σ σ ο ύ ν α.

γλωσσοφάγι τό, ἀμάρτ. Πληθ. *γλωσσοφάγια* Πελοπν. (Ἀναβρ. Βάλτ. Λιγουρ. Μαργέλ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ἀ.)

Ἐκ τοῦ ἀορ. γ λ ω σ σ ό φ α γ α.

Γ λ ω σ σ ο φ α γ ι ά **3**, τὸ ὁπ. βλ., ἔνθ' ἀν.: *Ὅταν τὸ ξύλο βουΐζη 's τὴ φωτιά, ἔχομε γλωσσοφάγια* Ἀναβρ.

γλωσσοφαγιὰ ἡ, *γλωσσοφαγία* Εὔβ. (Βρύσ.) Κάρπ. Κάσ. Κύθν. Μῆλ. Πόντ. (Κερασ.) Ρόδ. Σίφν. — Λεξ. Ἐλευθερουδ. *γλωσσοφαγιὰ* σύνηθ. *γλωσ-σοφαγιὰ* Κάρπ. (Ἔλυμπ.) Χίος (Πισπιλ.) *γλωσσοφαῖα* Κάσ. *γλωσ-σοφαῖα* Χίος (Πισπιλ.) *γλῶσσοφαιὰ* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *γλωσ-σοφαιὰ* Χίος *γλωτσοφαῖα* Κάσ. *γλουσσουφαγιὰ* βόρ. ἰδιώμ. *γλουσσουφαιὰ* Ἤπ. (Ζαγόρ. Κουκούλ.) Θεσσ. (Δομοκ. Τσαγκαρ.) Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) *γλουσσουφαεὰ* Μακεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ. Δεσκάτ. κ.ἀ.) *γλωσσοφάγια* Ἐρεικ. Κέρκ. Κύθηρ. Ὀθων. Πελοπν. (Γαργαλ. Δίβρ. Λάστ. Μεσσην. Τριφυλ.) Σκῦρ. — Λεξ. Δημητρ. *γλουσσουφάγια* Στερελλ. (Αἰτωλ.) *γλωσσοφαὴ* Τσακων. (Χαβουτσ.)

Ἐκ τοῦ ἀορ. γ λ ω σ σ ό φ α γ α τοῦ ρ. γ λ ω σ σ ο τ ρ ώ γ ω.

1) Ὁ μετὰ φθόνου, ζηλοτυπίας ἐπαινετικὸς λόγος περὶ προσώπου ἢ περὶ τῶν ἀγαθῶν τινος σύνηθ.: *Δὲν τὸν ἄφηκ' ἡ γλωσσοφαγιὰ νὰ κορφοστήση* (= προκόψη) Πελοπν. (Βούτσ.) *Μ' ἔφαγε μὲ τὴ γλωσσοφάγια της* Πελοπν. (Δίβρ.) *Ἡ γλωσσοφαγιά σου μ' ἔφαγε* Μῆλ. *Ἀρρώστ'σι ἀπ' τὴ γλουσσουφαγιὰ* Σάμ. *Πέρ'σι πῆρε ὁ κακομοίρης τὴν κληρονομιά, φέτο πέθανε. Δὲν τὸν ἄφ'κε ἡ γλωσσοφαγιὰ τοῦ κόσμου νὰ χαρῇ τὰ καλά του* Πελοπν. (Κορών.) *Ἡ γλωσσοφαγιὰ εἶναι κακὸ μβρᾶμα, ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάῃ!* Κῶς (Πυλ.) Συνών. γ λ ω σ σ ο τ ρ ω γ ο ύ δ α, γ λ ω σ σ ο φ α γ ο ύ ρ α **1**, κ α τ α λ α λ ι ά, κ α τ α φ α γ ο ύ ρ α. **β)** Ἡ ἐκ φθονερῶν λόγων προκαλουμένη βασκανία ἐνιαχ. καὶ Πόντ.: *Γλωσσοφαγιά 'χει τὸ κοπέλι, μόνο νὰ πᾷς νὰ τὸ σαραδίσουνε* (= νὰ τοῦ διαβάσουν ξόρκι κατὰ τῆς βασκανίας) Κρήτ. (Μεραμβ. Νεάπ.) *Γιὰ τὴ γλωσσοφαγιὰ φυτεύγκεις ἀλό 's τήν αὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ σου* (ἀλὸ = ἀλόη) Ρόδ. *Ὁ Θεὸς νὰ σὲ ξεμιστεύγῃ ἀπού τσὶ γλωσσοφαγιὲς τῶν ἀνθρώπω* (ξεμιστεύγῃ = φυλάξῃ) Κρήτ. (Νεάπ.) *'Σ τὸ στεφάνι τῆς Πρωτομαγιᾶς βάζομε σκορδούλα γιὰ τὸ μάτι, γιὰ τὴ γλωσσοφαγιὰ* (*σκορδούλα* = σκιλλοκρεμμύδα) Φοῦρν. **2)** Δυσοίωνος πρόβλεψις ἐνιαχ.: *Μερμῆτδοι ἐκάμασιφ φωλ-λιὰ 's τὸ σπίτιν· 'ἐν εἴγ γκαλὸ μπρᾶμαν, γλωσσοφαῖα* Χίος (Πισπιλ.) *Δὲν κλείνεις τὸ ψαλιδάκι σου; Εἶναι γλωσσοφαγιά, ἅμα τ' ἀφίνῃς ἔτσι ἀνοιχτὸ* Γ. Ξενόπ., Κέντρον, 108. **3)** Ἡ ἐκ φθόνου διαβολή, δυσφήμησις, κακολογία σύνηθ. καὶ Τσακων. (Χαβουτσ.): *Ἀπ' τὴ γλωσσοφαγιὰ τοῦ κόσμου τὴν παράτησε ὁ ἄντρας της* Πελοπν. (Κορών.) *Φοᾶται τὴ γλωσσοφαγιὰ τοῦ κόσμου* Ἤπ. *Ἔχει χειρότερο βρᾶμα ἀπὸ τὴ γλῶσσοφαιά;* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *Δὲν τοὺν ἄφ'σι ἡ γλουσσουφαιὰ νὰ προυκόψ'* Θεσσ. (Δομοκ.) *Μᾶς ἐμάτιασε μὲ τὴ γλωσσοφαγιά της* Πελοπν. (Δάρα Ἀρκαδ.) *Ἀ γλωσσοφαὴ φάτσε νι* (τὸν ἔφαγε ἡ γλωσσοφαγιὰ) Τσακων. (Χαβουτσ.) *Ἅγιοι Ἀνάργυροι κὶ θαυματουργοί, Σάββα κὶ Νικόλαϊ, σώ'δι κὶ γλυτώ'δι κὶ τοὺ Γιώρ' γλυτώ'δι ἀπὸ μάτ', βλαστημία, γλουσσουφαιὰ κι ἀπὸ κάθι κακό. Πάρ'τι τα κὶ 's τοὺ βάτου τ'ς θάλασσας πάν τί τα* (ἐξ ἐπῳδ.) Σάμ. || Ἄσμ.

Ἀγάπησα, τί κέρδισα, τῆς γῆς τὴν ὄψη ἐπῆρα,
τοῦ κόσμου τὴ γλωσσοφαγιὰ κ' ἕνα καλὸ δὲν εἶδα

Ἤπ.

Φοβοῦμαι τὴ γλωσσοφαγιά, γιατὶ ὁ Θεὸς νὰ βλέπῃ,
γιὰ 'κεῖνο νὰ δὲ σοῦ μιλῶ, καθὼς ἀπὸ σοῦ πρέπει

Δ. Κρήτ. || Ποίημ.

Ὁ Μῶμος ὁ κατάρατος μ' ἐκεῖνες τὶς πικρές του,
μ' ἐκεῖνες τὶς φιδήσιες του σκληρὲς γλωσσοφαγιές του

Α. Χριστόπ., Ποιήμ., 161. **4)** Διαρκὴς μεμψιμοιρία Θρᾴκ. (Αἶν.) Πελοπν. (Γαργαλ. Δίβρ. Λάστ. Μεσσην. Τριφυλ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): *Γλουσσουφαγιὲς τρανὲς ἔχιτι φέτου γι'*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ